

Stormaktstiden – Drottning Kristina

De första åren

Drottning Kristina föddes på Stockholms slott den 7 december 1626. Förväntningarna var höga och först trodde alla att en pojke hade fötts. Men snart upptäcktes misstaget. Ingen vågade först berätta för kungen att hans nyfödda barn var en flicka. Till slut berättade hans syster Katarina hur det låg till.

Gustav den II Adolf tog det med ro. Rätt salut sköts och han sa ” Hon lurade oss alla. Hon ska uppfostras på samma sätt som en prins”.

Kristina växte upp på Stegeborg tillsammans med sina kusiner.

Diskussionsfråga: Berätta om hur Kristina uppfostrades?

Vilka var det som uppfostrade henne?

Hur tror ni att det här påverkade henne senare i livet.

Kvinnan Kristina

Det var på Stegeborg hon blev speciellt förtjust i sin kusin Karl Gustav. Alla trodde att de skulle gifta sig men så blev det inte. På den här tiden så gifte man sig inte direkt av kärlek utan mer av praktiska och politiska skäl.

Vanliga kvinnor fick inte någon avancerad utbildning. Kvinnor var omyndiga och det var antingen deras make, far eller bror som var deras förmyndare. Ett undantag var änkor. De förfogade över sina egna tillgångar. Under stormaktstiden kan man se många änkor som framgångsrikt drev jordbruk och stålframställning.

Diskussionsfråga: Varför tror ni att Kristina inte gifte sig?

Var det bara för att hon inte tyckte om Karl Gustav längre?

Var det för att hon inte ville släppa makten ifrån sig?

Hur hade hennes liv sett ut om hon hade gift sig?

Diskutera kvinnorollen under 1600-talet. Hur uppfostrades kvinnor?

Kunde kvinnor äga egendom?

Kristinas styre

Sverige hade styrts under en förmyndarregering ledd av Axel Oxenstierna. Arton år gammal tar Kristina över regentskapet. Hon var frikostig att adla duktiga medarbetare som fick förläningar.

Hon samlade konstnärer, författare och filosofer runt hovet. Hon var den första regenten som började instifta akademier.

Under hennes regeringstid började också fredavtal att slutas. Freden med Danmark i Brömsebro bland annat. Men även det trettioåriga kriget avslutades med freden i Westfalen.

Diskussionsfråga: Vilka konflikter var Sverige inblandade i nere i Europa?

Vad betydde freden i Westfalen?

Vad betydde freden i Brömsebro?

Vilka konsekvenser fick hennes frikostiga utdelningar av förläningar?

Kristinas abdikation

Kristina hade i riksdagen 1650 drivit igenom att hennes kusin Gustav Adolf skulle bli arvsfurste. Han skulle ärva tronen och hans arvingar skulle också vara tronarvingar.

Bland de vetenskapsmän och filosofer som Kristina samlat runt sig var många katoliker. Kristina blev nyfiken på katolicismen. Den religion som hennes far hade gått med i trettioåriga kriget för att bekämpa.

När Kristina abdikerade var det ingen som visste att hon skulle konvertera till katolicismen. Det var dödsstraff för svenskar att vara katoliker. Efter hennes abdikation stannade hon på vägen till Rom för att konvertera. Chocken var stor i Sverige när detta uppdagades.

Diskussionsfråga: Vad var det som drev Kristina till att abdikera?

Var det religionen eller var det något annat?

Ta reda på hur hennes liv blev i Rom?